Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003344

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Никифоров Андрій Сергійович
2. Andrew Nikiforov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 12-08-2025

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9863

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.26

Тема дисертації:

1. Поняття неправомірної вигоди за кримінальними правом України

2. The concept of illegitimate gain under the criminal law of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Досліджено поняття неправомірної вигоди в кримінальному праві України. Автор звертається до ключових положень кримінального законодавства, в якому визначено ключові положень щодо неправомірної вигоди, її тлумачення і визначення, а також притягнення до кримінальної відповідальності винних осіб. Дослідником звернено увагу на ключові елементи поняття неправомірної вигоди, їх кореляцію із міжнародним законодавством. Останні світові тенденції у сфері удосконалення правових інструментів визначають за пріоритет подолання корупції на глобальному рівні. Однак поряд з цим чимало теоретиків вказують що для того, щоб подолати значні обсяги вчинення правопорушень у сфері отримання неправомірної вигоди або її пропозиції, слід звернутися до теоретико-прикладних положень. Розуміння природи неправомірної вигоди, її основних властивостей і особливостей значно впливатиме на ефективність боротьби з цим негативним явищем в сучасній правовій культурі України і світу. Доведено, що поняття неправомірної вигоди в кримінальному праві України досить диференційоване, а його розуміння ускладняються ще також поліфонією його структурних елементів. Структурні елементи вказаного терміну також повинні бути

розкриті та пояснені належним чином, оскільки на практиці виникає чимало проблемних питань в результаті неправильного застосування положень чинного антикорупційного законодавства і в кращому випадку це призводить до порушення принципу невідворотності кримінальної відповідальності. Зважаючи на це, доцільно звернути увагу на дослідження фахівцями в галузі антикорупційного правозастосування положень чинного Закону України «Про запобігання корупції та наявні розбіжності із нормативно-правовим актом, який втратив чинність. Також досить важливим аспектом є і залишається формулювання роз'яснень не тільки порядку застосування, але й походження термінопонять із загальним поняттям «неправомірної вигоди», їх зв'язки з іншими правовими категоріями. Також не менш важливим є дослідження наукової позиції щодо розуміння неправомірної вигоди, порядку і правил протидії корупції в України у відповідності до європейських стандартів. Проводено дослідження історії розвитку неправомірної вигоди та її інтерпретації як показника рівня загальної культури та освіченості населення. Даний науковий пошук є цікавим через те, що він заснований на дослідженнях зарубіжних науковців. Вказано на те, що явище неправомірної вигоди носить не тільки правовий характер, а при його вивченні доцільно звернутися навіть до математичних формул. Констатовано, що рівень корупції у світі є актуальним питанням для всього міжнародного товариства. Вказана проблематика стосується також і України, оскільки наша держава не так давно приєдналася до світових ініціатив по боротьбі з корупцією, взявши на себе низку зобов'язань. Для розроблення адекватних заходів протидії важливо ураховувати масштаби та тип корупції в Україні. Так, у першій половині 90-х рр. XX ст. корупція проявлялася у формі класичних корупційних відносин, коли обидві сторони отримували вигоди – одна зі сторін (бізнес або громадяни) у вигляді незаконних переваг або ухилення від покарання за правопорушення, а інша сторона (бюрократія, правоохоронні органи) – матеріальні та інші вигоди для себе і своїх близьких. Такий тип корупції можна охарактеризувати як пасивну корупцію бюрократії, тому що ініціаторами корупційних відносин частіше були бізнес і громадяни. У результаті через відсутність реальної протидії розмах корупції збільшувався – вона ставала системною, формувалися корупційні ринки, відбувався процес легалізації корупційних виплат шляхом їх перетворення на платні послуги. Специфічною характеристикою української корупції є формування стійких довірчих відносин, що пов'язують посадових осіб і бізнесменів, які створюють соціальні передумови для встановлення корупційних відносин.

2. The concept of illegitimate gain in the criminal law of Ukraine is studied. The author refers to the key provisions of criminal legislation, which define the key provisions regarding illegitimate gain, its interpretation and definition, as well as bringing guilty persons to criminal liability. The researcher draws attention to the key elements of the concept of illegitimate gain, their correlation with international law. Recent global trends in the field of improving legal instruments determine the priority of overcoming corruption at the global level. However, along with this, many theorists indicate that in order to overcome the significant volumes of offenses in the field of obtaining or offering illegal benefits, one should turn to theoretical and applied provisions. Understanding the nature of illegal benefits, its main properties and features will significantly affect the effectiveness of combating this negative phenomenon in the modern legal culture of Ukraine and the world. It has been proven that the concept of illegal benefits in the criminal law of Ukraine is quite differentiated, and its understanding is also complicated by the polyphony of its structural elements. The structural elements of the specified term should also be disclosed and explained properly, since in practice many problematic issues arise as a result of incorrect application of the provisions of the current anti-corruption legislation and, in the best case, this leads to a violation of the principle of inevitability of criminal liability. In view of this, it is advisable to pay attention to the research by specialists in the field of anti-corruption law enforcement of the provisions of the current Law of Ukraine "On Prevention of Corruption" and existing discrepancies with the regulatory legal act that has lost force. Also, a rather important aspect is and remains the formulation of explanations not only of the procedure for application, but also of the origin of terms with the general concept of "illegitimate gain", their connections with other legal categories. Also no less important is the study of the scientific position on the understanding of illegitimate gain, the procedure and rules for combating corruption in Ukraine in accordance with European standards. A study of the history of the development of illegitimate gain and its interpretation as an indicator of the level of general culture and

education of the population has been conducted. This scientific research is interesting because it is based on research by foreign scientists. It is indicated that the phenomenon of illegitimate gain is not only legal in nature, and when studying it, it is advisable to even turn to mathematical formulas. It is stated that the level of corruption in the world is a pressing issue for the entire international community. This issue also concerns Ukraine, since our state has recently joined global initiatives to combat corruption, having undertaken a number of obligations. To develop adequate countermeasures, it is important to take into account the scale and type of corruption in Ukraine. Thus, in the first half of the 90s of the 20th century, corruption manifested itself in the form of classic corruption relations, when both parties received benefits - one of the parties (business or citizens) in the form of illegal advantages or evasion of punishment for offenses, and the other party (bureaucracy, law enforcement agencies) - material and other benefits for themselves and their loved ones. This type of corruption can be characterized as passive corruption of the bureaucracy, because the initiators of corruption relations were more often business and citizens. As a result, due to the lack of real countermeasures, the scope of corruption increased - it became systemic, corruption markets were formed, and the process of legalizing corruption payments by converting them into paid services took place. A specific characteristic of Ukrainian corruption is the formation of stable trust relationships that connect officials and businessmen, which create social prerequisites for establishing corrupt relations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Никифоров А.С. Поняття неправомірної вигоди в кримінальному праві України. Право і суспільство. 2024. № 5. С. 781-788.
- 2. Никифоров А.С. Зарубіжний досвід регламентації кримінальної відповідальності за злочини, ознакою складів яких є неправомірна вигода. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 3. С. 632-635.
- 3. Никифоров А.С. Історія розвитку неправомірної вигоди та її інтерпретація як показника рівня загальної культури та освіченості населення. Право і суспільство. 2025. № 1. С. 688-683.
- 4. Никифоров А.С. Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кременчук, 5–7 грудня 2024 р. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 514-516.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаблистий Володимир Вікторович

2. Volodymr Shablystyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрозд Олексій Юрійович

2. Oleksii Y. Drozd

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.05, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луцький Роман Петрович

2. Roman Lutskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 35, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Березняк Василь Сергійович
2. Vasyl S. Berezniak

Кваліфікація: д. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Почтовий Максим Миколайович
2. Maksym M. Pochtovyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Юнін Олександр Сергійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Юнін Олександр Сергійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Почтовий Максим Миколайович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	 Юрченко Тетяна Анатоліївна